

Перспективи подальших досліджень. Подальше дослідження у цьому напрямку, враховуючи поширеність хвороб системи кровообігу, вважаємо за доцільне, оскільки це має науково-практичне значення щодо удосконалення первинної медико-санітарної допомоги населенню.

Література. 1. *Артеріальна гіпертензія – медико-соціальна проблема: Методичний посібник Інституту кардіології ім. А.Д.Стражеска АМН України.* - К., 2002. - 101 с. 2. *Профілактика в первинних структурах охорони здоров'я.* Посібник для поліпшення якості роботи / СІНДІ Україна.– К.: АТ«Книга», 1999.– 165 с. 3. *Рекомендації з профілактики і лікування тютюнокуріння / СІНДІ Україна.– К., 2001.– 20 с.* 4. *Визначення функціонального віку та темпу старіння людини: Методичні рекомендації / МОЗ України, АМН України, УІЦНМІ та ПЛІР.– К., 1996.– 9 с.*

FORMING A HEALTHY LIFE STYLE AS A MEANS OF PRIMARY PROPHYLAXIS OF CARDIOVASCULAR DISEASES

I.V. Navchuk, V.E. Kardash

Abstract. The authors consider primary prophylaxis and a healthy life style as the most prospective trends of lowering the population's morbidity rate in case of cardiovascular diseases, invalidism and mortality, that is based on the elimination of risk factors or a decrease of their influence. The basic aspects of forming a healthy life style as the most effective way of primary prophylaxis of cardiovascular diseases are elucidated, the latter being confirmed by experience of a number of countries.

Key words: primary prophylaxis, healthy life style, cardiovascular diseases, arterial hypertension, physical health potential.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Buk. Med. Herald. – 2003. – Vol. 7, №4. – P.19–22.

Надійшла до редакції 15.10.2003 року.

УДК 618.3–06:616.155.194–084

С.І. Понцак

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ АНЕМІЇ ВАГІТНИХ

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я (зав.– доц. В.Ф.Карлаш)
Буковинської державної медичної академії

Резюме. Наведено результати проведених епідеміологічних досліджень щодо виникнення такої акушерської патології, як анемія вагітних. Визначено деякі аспекти соціально-медичної профілактики даної патології.

Ключові слова: анемія вагітних, профілактичні технології.

Вступ. Найважливішою проблемою сучасної медицини є зберегання та охорона репродуктивного здоров'я населення. Сьогодні в Україні склалися специфічні екологічні умови внаслідок аварії на ЧАЕС та промислового забруднення, які в поєднанні з соціально-економічною кризою призводять до існування населення в умовах хронічного психоемоційного стресу. Вагітні є найчутливішим контингентом до зазначених патогенетичних чинників, оскільки їх адаптаційно-присосовні механізми, окрім перебудови функціональних систем організму до вагітності, повинні витримати навантаження ще й з боку навколишнього середовища.

Мета дослідження. Визначити місце анемії вагітних у структурі акушерської патології та окреслити деякі аспекти профілактики.

© С.І. Понцак, 2003

Матеріал і методи. У процесі епідеміологічного дослідження для визначення соціально-гігієнічної оцінки анемії вагітних у структурі акушерської патології були використані звітні матеріали відповідних лікувально-профілактичних закладів системи МОЗ України, результати клініко-статистичних та соціологічних досліджень.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами проведених інформаційних досліджень визначено, що серед причин, які мають найбільш несприятливий вплив на репродуктивну функцію жінок і здоров'я майбутнього покоління, провідне місце посідає акушерська патологія. За останній час в більшості країн відмічається ріст патології вагітності, пологів та післяпологового періоду, материнської та перинатальної захворюваності і смертності, особливо в екологічно несприятливих регіонах (Дмитриченко Л.М., 2001; Пестрикова Т.Ю., 2000; Серов В.Н., Бурдули Г.М., 2001). За даними деяких досліджень, навіть у практично здорових жінок вагітність без ускладнень проходить лише у 7,83%, причому їх кількість щороку зменшується [2,5].

Однією з найбільш актуальних проблем сучасного акушерства на сьогоднішній день стала анемія вагітних і, за даними різних авторів, частота даної патології вагітності продовжує залишатися досить високою (від 20 до 90%), а в останні роки має тенденцію до зростання. Анемія вагітних посідає провідне місце серед екстрагенітальних захворювань. Ускладнення, викликані даною патологією, є факторами ризику материнської і перинатальної захворюваності та смертності [3,5]. Так, у вагітних з анемією значно частіше спостерігаються загроза переривання, мимовільні викидні та передчасні пологи, хронічна гіпоксія плода, затримка внутрішньоутробного розвитку, слабкість пологової діяльності, кровотечі, гнійно-запальні процеси, гіпогалактія та інші ускладнення перинатального періоду. У дітей, що народилися від матерів з анемією, відмічається підвищена втрата маси тіла, тривалий перебіг фізіологічної жовтухи, порушення імунного статусу, відставання в психофізичному розвитку [4,6].

Сьогодні не викликає сумнівів той факт, що найбільш радикальними заходами по зниженню даної патології вагітності є використання профілактичних технологій.

Профілактичні принципи запобігання анемії, зокрема у вагітних, де йдеться, насамперед, про залізодефіцитну форму анемії, сьогодні знаходять широке застосування. Використання профілактичних технологій варто поділити на технології, що мають місце при організації первинної і вторинної профілактики [1].

Набутий в останні роки деякими дослідниками досвід первинної профілактики залізодефіцитних анемії та власний досвід дають підстави для застосування, насамперед, дієтичного харчування у жінок групи ризику виникнення анемії, з урахуванням норм споживання харчових продуктів. Найбільш суттєво на основні показники крові (гемоглобін, еритроцити, кольоровий показник) впливає кількість споживання м'яса (550 г/тиждень), печінки (60г/тиждень), м'ясної ковбаси (300г/тиждень), риби (180г/тиждень), фруктів та ягід (2100г/тиждень). Також слід дотримуватися і давно відомих принципів первинної профілактики анемії вагітних, таких як здоровий спосіб життя, запобігання розвитку екстрагенітальної патології до і під час вагітності, усунення проявів анемії під час планування вагітності тощо [1].

Що ж стосується вторинної профілактики, зокрема здійснення процесів реабілітації хворих на анемію, то сьогодні показали високу ефективність такі профілактичні технології, як використання препаратів заліза, які містять його легкозасвоювану хелатну форму. Позитивний результат досягається при вживанні під час їжі нутрицевтика "Есеншіел Айрон", одна капсула якого містить 18мг заліза. При легкій формі анемії (гемоглобін від 90 до 120 г/л) – по одній капсулі в день, а при середній та тяжкій формах (гемоглобін відповідно від 70 до 120 г/л і менше 70 г/л) – по одній капсулі двічі на день під контролем вмісту гемоглобіну в крові. Позитивну дію на показники крові мають й інші дієтичні добавки, що також містять хелатну форму заліза: "Нуклеус", "Оптимал Ешуренс" [1].

Ефективна профілактика акушерської патології значною мірою визначається методами прогнозування, оскільки відомо, що виникнення і перебіг даної патології тісно пов'язані з наявністю факторів ризику та способом життя.

Висновки. 1. Анемія вагітних, як важлива соціально-медична проблема, вимагає чітких методів прогнозування.

2. Впровадження здорового способу життя і корекція виявлених факторів ризику є універсальним методом, спрямованим на зниження захворюваності.

Перспективи подальших досліджень. Враховуючи поширеність анемії вагітних та її ускладнень, ефективно та реально проведення профілактичних заходів буде сприяти зміцненню репродуктивного здоров'я та якості життя населення.

Подальше дослідження в цьому напрямку є доцільним і перспективним, оскільки це має науково-практичне значення щодо удосконалення первинної медико-санітарної допомоги населенню.

Література. 1. Доценко Н.Я., Фуштей І.М., Понцак С.І. Анемії : нова класифікація, нові препарати, нові можливості лікування // Методичні рекомендації.– Запоріжжя.– 2003.– С. 19 – 21. 2. Жабченко І.А. Новий підхід до профілактики анемії у здорових вагітних // Перинатологія та педіатрія.– 2001.– №2.– С. 15 – 17. 3. Макарачук О.М. Особливості перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду та стану новонароджених при гестаційній анемії // Бук. мед. вісник.– 2002.– Т.6, №3.– С.57–60. 4. Медведь В.И. Еще раз про анемию беременных // Репродуктивное здоровье женщины.– 2002.– №1.– С.11–14. 5. Шехтман М.М. Железодефицитная анемия и беременность // Гинекология.– 2000.– Т. 2, №6.– С.164 -171. 6. Lozoff B., Jimenez E., Wolf A.W. Long-term developmental outcome of infants with iron deficiency // N. Engl.J.Med.– 1991.– V.325.– P.678–680.

SOME ASPECTS OF SOCIO-MEDICAL PROFPHYLAXIS OF GRAVIDAS' ANEMIA

S.I. Pontsak

Abstract. The author has presented the results of epidemiological studies pertaining to the appearance of such an obstetrical pathology as anemia of pregnancy. Certain aspects of socio-medical prophylaxis of this pathology have been determined.

Key words: anemia of pregnancy, prophylactic technologies.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Buk. Med. Herald.– 2003.– Vol. 7, №4.–P.22–24.

Надійшла до редакції 16.10.2003 року.